Netbladhatte m.fl.

Gruppen omfatter lamelsvampe med ± brunt sporestøv, langt nedløbende lameller og ± midtstillet stok. Begge de inkluderede slægter, netbladhat (*Paxillus*) og lamelrørhat (*Phylloporus*), danner ektomykorrhiza.

Lignende grupper:
– slimslør har mørkebrunt til sort sporestøv; se s. 362.
– viftesvampe har randstillet eller manglende stok; se østershatte m.fl., s. 65.
– hekseringshatte og heksetragthatte (*Lepista*, *Hertzogia* & *Paralepista*) med nedløbende lameller er mere glatte og har hvidligt til brunrosa sporestøv og vortede sporer; se s. 68 & 75.

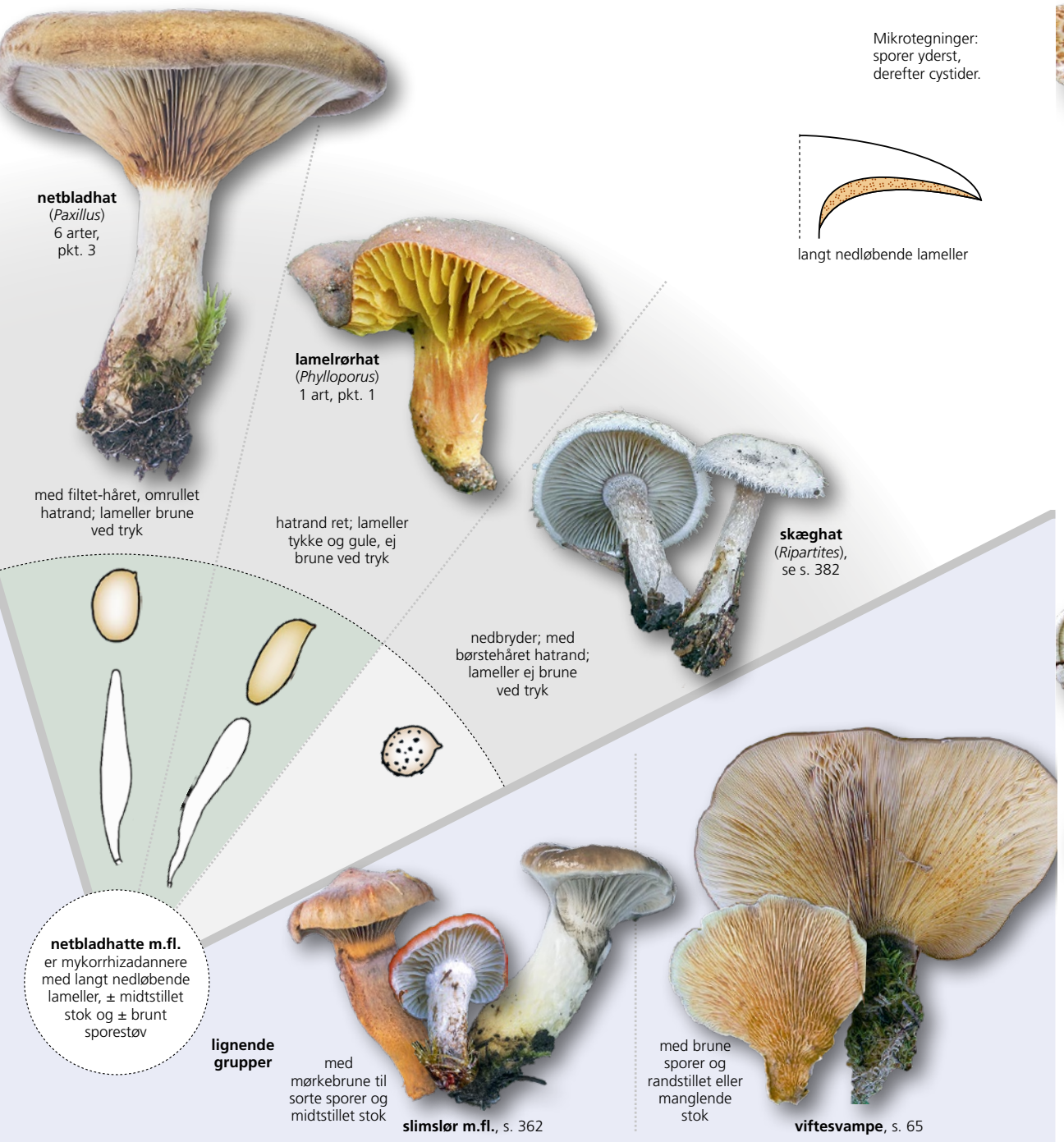

Nøgle til grupper af netbladhatte m.fl.

1. Lameller meget tykke og fjerne, ikke mørkere ved tryk; sporer tenformede, Q 2,4-2,7. Hat 30-80 mm bred; stok 7-12 mm tyk; sporer 11-13 x 4-5 µm; på morbund i løvskove og parker; sjælden og ikke vest for israndslinjen ..... **lamelrørhat (*Phylloporus pelletieri*)**

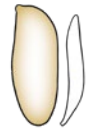

Lameller tynde og ret tætte, mørkere ved tryk; sporer ellipsoidiske til lidt mandelformede, Q lavere 2

2. Med hvidlige, cremegrå, creme til lyst rosabrune ( ) farver; hatrand oftest ± stridhåret-skægget; hat op til 8-70 mm bred; sporer næsten-kugleformede og fint piggede ..... se skæghat (*Ripartites*), s. 382

Med brune farver; hatrand ikke skægget, men eventuelt filtet; hat 50-300 mm bred; sporer ellipsoidiske til lidt mandelformede, glatte ..... [netbladhat (*Paxillus*)] .. 3

3. Hat opsprækkende i fibrede, tiltrykte skæl; sporer i gennemsnit under 5 µm brede; med el, gerne i ellemoser ..... [*Paxillus rubicundulus* s.l.] .. 4

Hat næppe groft skællet; sporer i gennemsnit omkring eller over 5 µm brede; med diverse nåle- og løvtræer, inklusive el 6

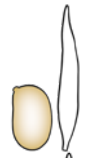

4. Med grå-el (*Alnus incana*), sydpå også med *A. orientalis*; sporebredde i gennemsnit under 4,5. Friskt sporekast ± rødbrunt; sporer (5,5-) 6-7,5 (-8,5) x (3,5-) 4-4,5 (-5) µm, ofte lidt indbuede under apikulus; i DK endnu kun kendt fra jord-DNA ..... **gråel-netbladhat (*Paxillus adelphus*)**

Med rød-el (*Alnus glutinosa*); sporebredde i gennemsnit over 4,5 5

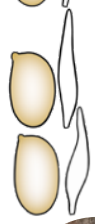

5. Sporer ellipsoidiske. Friskt sporekast gråbrunt til rødbrunt; sporer (5,5-) 6,5-8 (-10) x (4-) 4,5-5 (-6) µm; hatoverflade med purpurrøde tråde eller plamager; kendt fra DK (hyppighed ukendt) ..... **rødel-netbladhat (*Paxillus olivellus*)**

Sporer ± cylindriske (med relativt lige sider). Friskt sporekast formodentligt gråbrunt; sporer 6,5-8,5 (-9) x (4-) 4,5-5 (-5,5) µm; kendt fra DK (hyppighed ukendt) ..... **cylindersporet netbladhat (*Paxillus rubicundulus*)**

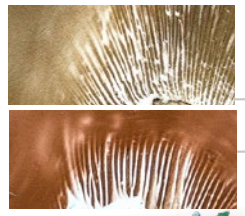

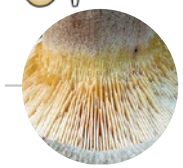

6. Friskt sporekast ± gråbrunt ( ); stok næppe med et gult bælte øverst mod lamellerne 7

Friskt sporekast ± rødbrunt ( ); stok ofte med et lædergult ( ) bælte øverst mod lamellerne 8

7. Hatoverflade hos unge frugtlegemer olivengrøn ( ) i ammoniakdampe; hat ofte med rosabrune ( ) pletter og zoner. Hat op til 130 (250) mm bred, først filtet, men hurtigt glat og eventuelt næsten slimet, eventuelt kreneleret i randen; stok 25-65 x 5-20 mm; sporer 7,5-10 x 5-6 µm; med diverse løvtræer inkl. el, i parker og haver på leret eller muldrig bund eller i lave pilekrat ved kysten; ret almindelig, især i Østdanmark ..... **olivensporet netbladhat (*Paxillus ammoniavirescens*)**

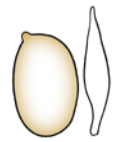

Hat mørk, men ikke grøn med ammoniakdampe; hat ensartet læder- til kanelbrun. Hat op til 100 (-120) mm bred, fint filtet, siden glat; stok 40-80 x 9-18 mm; sporer ellipsoidiske til mandelformede, 7-9 x 4,5-5,5 µm; med nåletræer eller birk, sjældnere eg og bøg på sandet eller tørveagtig bund; almindelig ..... **almindelig netbladhat (*Paxillus involutus*)**

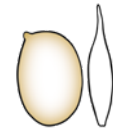

8. Hat op til 300 mm bred, først ± cremegrå til træbrun ( ), siden læderbrun til gråbrun ( ); sporer ± ellipsoidiske; med lind, eg, birk, hassel og ædelgran; ofte voksende i knipper og tætte grupper. Stok 30-50 x 15-40 mm; sporer 7-10 x 5-6,5 µm; på leret, muldrig eller sandet bund; ret almindelig i den østlige del af landet ..... **mahognisporet netbladhat (*Paxillus obscurisporus*)**

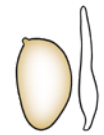

Hat 50-120 (-250) mm bred, først ± olivenbrun ( ), med alderen dybt rødbrun ( ); sporer ± mandelformede; med birk, el og hassel; næppe i knipper eller tætte grupper. Stok 27-50 x 5-25 mm; sporer 7-9,5 x 4,5-6 µm; på muldet eller leret bund; kendt fra DK (hyppighed ukendt) ..... **kobber-netbladhat (*Paxillus cuprinus*)**